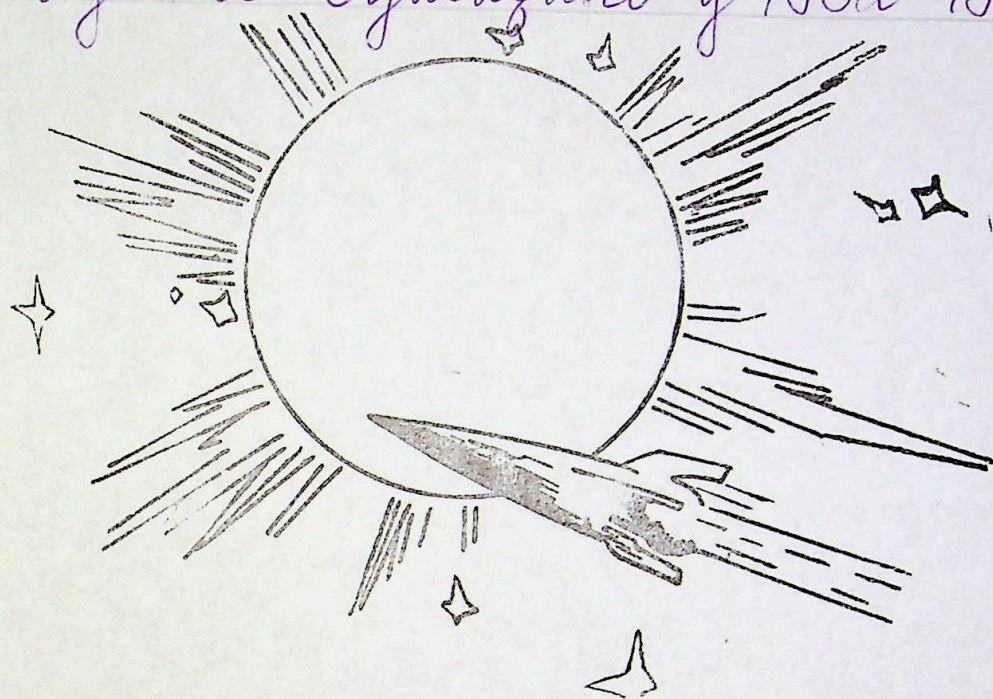

15
1
12.12.80
ДЕРЖАВНИЙ
ОУНОВНИЙ
ОБЛАСНИЙ

Голод на Сумщині у 1932-1933 роках.

Спогад О. А. Чуб, мешкалки
с. Куземки Охтирського району.

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

30 червня 1989 року
1 документ
2 аркуші.

ДЕРЖАВНИЙ
ОУНОВНИЙ ОБЛАСНИЙ

Р-77-11

1

71

1.

Чуб Оксана Арсентіївна - 1909 року народження. Весь рід з діда-прадіда проживав в селі Куземир.

Важко згадувати про страшні роки голоду - 1933 року, бодай би їх ніхто більше не знав. Назавжди в пам'яті залишилися ті тяжкі часи. Нас дітей у батьків було п'ятеро, я і чотири брати. Батько з 1914 по 1917 рік був на війні, потім тяжко захворів і помер 01.06.1920 року. Ще гіршим стало життя.

І 1929 році у Куземирі організували колгосп. Я з братом Андрієм пішли працювати в колгосп в 1930 році. Найтяжчим був 1933 рік. Але не тому, що не було врожаю, врожай зібрали непоганий. Та його забрали у людей до зернини. Ходили і по 15 чоловік забирати зерно, заглядали в кожну щілинку, де приховаєш було пригірщ якого зерна, знайдуть обов'язково заберуть, та ще й поб'ють. Мати приховала в глечичку квасолі, знайшли і забрали до квасоліни.

Голод зробили люди.

Вийдеш за село до лісу збирати різні бур'яни, а там людей бродить голодних сила, шукають то калачики, то цвіт конюшини.

Вулицями бродили: змучені, голодні, на вулицях і мерли.

"Викачували" в людей все, до того, що не залишилося ні єдиної крихти харчів.

Знайдеш качан кукурудзяний, помнеш, та й звариш, якої небудь їжі, їли листя з дерев, різні бур'яни.

Траплялися випадки, коли люди їли людей, сходили з розуму від голоду.

До нас в село привезли одинадцять дітей-сиріт, мені веліли жити з ними, доглядати їх, варити їсти. Жили вони в нас в селі з 1933 року по 1934 рік.

Добре пам'ятаю Володю Саливіна з Рибальського, ходив у 2 клас. Він любив співати, а голосочок як у соловейка. Чи так же йому живеться весело, як співалось?

Їсти дітям варила в печі з колгоспних харчів, що видавав комірник Прус Микита. Готувала борщ, чи якийсь суп і компот. Але вдосталь діти не наїдались.

Одного разу прийшов до нас Дрюк Федір Іванович, бригадир, і говорить, що в колгосп приїде уповноважений і його треба нагодувати. Щоб зтушити картошки з м'ясом, комірник приніс кострулю з одним вушком, літрів на три, так як у мене були лише чавун і одна коструля.

Обід я зготувала, бовш подавала із того чавуна, що й для дітей,

уповноважений Ів з апетитом, потім я дістала кострулю з картошкою але він швидко вибіг з хати і більше не заходив. А Дрюк Ф. І. зайшов до хати І питає: "В якому ти "ночнику" тушила картошку?". Миз дітьми були дуже раді, що уповноважений не вернувся. Діти поласували картошкою з м'ясом.

В той час ми не знали, що то за "ночник", бо варили їсти в одному чавуні, іли всі з однієї миски.

І зараз перед моїми очима стоять "пухлі" діти з голоду, що тільки-тільки віддають голосок: "Дай..."

Щоб більше таке життя не повернулося.

В. Кузнецов

Година Чуб

30.06 1989 г.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 2 аркуші

(два)

«16» липня 2001.

Посада головний спеціаліст

Підпис

Крушельченко